

Obsah

Poděkování	7
Předmluva	9
KAPITOLA 1	
Úvod	13
Slepé zrcadlo vypravuje	13
Studenti se učí neobvyklé věci	14
Na scéně se objevují kameny	14
Panenko z rýžové slámy	15
O co v těchto příkladech jde a co z nich plyne?	15
Jak chápeme symboly a jak s nimi pracujeme?	16
Předměty jako symboly v jiných terapeutických směrech	19
KAPITOLA 2	
Materiál pro práci se symboly	21
Co se může stát symbolem?	21
Jaké druhy symbolů známe?	21
„Kufr symbolů“ – kritéria pro hledání vhodných předmětů	22
Z čeho se skládá naše sbírka?	23
Kolik materiálu potřebujeme a jak si ho uspořádat?	29
KAPITOLA 3	
Práce se symboly v individuální terapii	32
První fáze: Úvod do práce se symboly	32

Druhá fáze: Výběr podle standardních zadání nebo bez předem dané tematiky	33
Třetí fáze: Tvorba symbolů – z předmětů se stávají symboly	34
Čtvrtá fáze: Sestavení „obrazu“	37
Pátá fáze: Symboly hovoří	38
Šestá fáze: Prožívání a porozumění	44

KAPITOLA 4

Pracovní zadání	48
Jednoduchá zadání s malým počtem symbolů	48
Obraz rodiny	48
Genogram	49
Sociální atom	50
Spirála	52
Sebeobraz	53
Zpracování aktuálních problémů	55
Vyhlídky do budoucna	58
Práce bez předlohy – rychlá cesta k nevědomí	58

KAPITOLA 5

Terapeutické techniky	60
Volné rozvíjení obrazu	60
Asociace	62
Výměna rolí	64
Změny ve struktuře obrazu	70
Odklizení obrazů	73
Zaměření na jediné téma (focusing)	73
Vyprávění příběhu	74
Redukce na hlavní téma	75

KAPITOLA 6

Další varianty práce se symboly	77
Práce s psychosomatickými pacienty: Čtyřstupňový program zaměřený na zlepšení schopnosti introspekce a schopnosti asociovat (Příspěvek Gunduly Römer)	78
Vývoj malého tučňáka: Práce se symboly u schizofrenního pacienta (Příspěvek Berndta Behrendta)	80

KAPITOLA 7

Kazuistiky – popis procesu	94
Černá labuť a černý pavouk	94
Cikánčina rada: Symbol jako vnitřní rádce (technika: výměna rolí) .	107
Moudrost masky: ozřejmění latence s pomocí symbolů – technika výměny rolí	112
Mohu si přece něco přát i sama pro sebe – rozvoj nového sebeobrazu na základě genogramu	114
Příběh malé ještěrky ¹⁴	124

KAPITOLA 8

Práce se symboly v párové terapii	131
Vznik a rozvoj naší koncepce	131
Pracovní fáze	132
Pracovní zadání při párové terapii	137
Symboly v terapii páru – terapeutické techniky	144
Příklady z praxe	146

KAPITOLA 9

Symboly při práci s rodinou	181
Pracovní fáze	181
Zadání pro práci s rodinami	182

KAPITOLA 10

Práce se symboly ve skupinové terapii	187
Jak chápeme skupinovou terapii?	187
Symboly jako nový prvek ve skupinové práci?	188
Symboly v různých fázích skupinového procesu	188

KAPITOLA 11

Závěrečné úvahy – využití symbolů v terapii	193
Literatura	197